

Delen

Als een kalenderjaar een paar weken oud is, zijn veel goede voornemens alweer verleden tijd. Misschien is delen een goed voornemen waar we nooit genoeg energie in steken en wat ook nooit af is. Delen kan je iets opleveren, als het gaat om zaken die je anderen kunt vertellen of waar je aandacht voor vraagt in onze wereld vol digitale media. Delen kan ook betekenen dat je iets afstaat aan een ander. We leven in een tijd waarin het streven naar méér (welvaart, grondstoffen, ruimte) bij een deel van de mensheid leidt tot tekorten bij de ander (klimatschade, uitputting, armoede). Je moet de koek met elkaar verdelen, en voor de westerse mens betekent dat inleveren. Het rijke Europa is voor veel mensen de uitweg naar overleven. De vraag is of we onze leefomgeving op die manier willen delen.

Delen is ook binnen een vereniging fundamenteel. Het vormt een gemeenschappelijk element in de drie pijlers van de NVON: ontmoeten, ondersteunen en vertegenwoordigen. Een vereniging is bedoeld om elkaar te ontmoeten. U leest dit verhaal, en mijn gedachten ontmoeten de uwe. In een gesprek delen we onze gedachten, kennis en ervaringen. Goede gesprekken ontstaan waar ontmoeting is: tijdens een commissievergadering, de borrel op een conferentie, bij een pizzalezing of via een mailwisseling. Dan is delen winst, de opbrengst is verbondenheid, gedeelde ervaringen en een netwerk.

Het delen van kennis helpt anderen. Als je geen idee hebt hoe je iets aanpakt of hoe iets in elkaar zit, is het fijn wanneer iemand je daarover vertelt en uitleg geeft. Het ondersteunen heeft iets van 'gedeelde smart', maar niet minder van het delen van kennis en ervaring, zodat je daar in jouw situatie mee aan de slag kunt. In de context van de vereniging is dat ook de ondersteuning die je kunt krijgen wanneer je problemen ondervindt in de werksituatie. Leden helpen elkaar en de vereniging zorgt dat die hulp te vinden is. De derde pijler: vertegenwoordigen lijkt iets minder op delen gericht. Toch is het daar ook toepasselijk. Ik schreef eerder over de noodzaak om een goede en sterke visie te ontwikkelen over onze vakken. We moeten die ook delen. Basisvaardigheden? Prima. Bèta-basiskennis? Essentieel. We krijgen dit alleen gedaan wanneer we onze gedachten en visie op de juiste plaats en manier delen op de plekken waar we vertegenwoordigd zijn.

Delen zonder iets terug te vragen is niet zo gebruikelijk. Dat zien we terug in het gebrek aan vrije toegang tot wetenschappelijke literatuur voor medewerkers en leerlingen in het voortgezet onderwijs. Ook daar vroeg ik eerder aandacht voor. Die toegang is belangrijk voor leraren en toa's. Ze verifiëren informatie in lesmateriaal of media, vinden vakdidactische kennis, ontdekken nieuwe ontwikkelingen op hun vakgebied. Leraren zijn opgeleid op hbo en universiteit, en verdienen

het om te delen in de schat aan kennis die in de internationale literatuur is opgeslagen. Misschien belangrijker: dat ze hun leerlingen hier in een vroeg stadium wegwijs in kunnen maken. Delen van de goede bronnen vormt de basis om te kunnen delen in de 'body of knowledge' van de mensheid. De hele maatschappij vaart er wel bij.

We hebben dat niet snel geregeld. Voor de tussenliggende tijd wil ik een oproep doen. Er is binnen de vereniging een flink aantal leden dat (via aanstelling bij een hoger onderwijsinstelling) toegang heeft tot wetenschappelijke literatuur. Zij kunnen degenen zonder die toegang ondersteunen. Wanneer leden-met-toegang samengebracht worden in een werkgroepje 'NVON-bibliotheek', kunnen ze de leden-zonder-toegang helpen door op verzoek artikelen op te vragen en te delen. Hiermee geven we het delen van kennis concreet handen en voeten. Hoe dit er precies uit moet zien: ik ontmoet graag leden om onze gedachten hierover te delen. En intussen is het de kunst om deze wens te delen op de plekken waar we de NVON vertegenwoordigen.

Jan Jaap Wietsma
Voorzitter NVON
 Reacties naar: j.j.wietsma@nvon.nl